

Tomelilla kommun
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ledamöter kallas
Ersättare underrättas

Tid: Onsdagen den 1 februari 2023 kl. 08.30

Plats: Äppelkriget, Kommunhuset i Tomelilla

Kallelse med föredragningslista

Ärenden

		Diariernr	Sidnr
1	Val av justerare		
2	Ändringar i föredragningslistan		
3	Dialoger och informationsärenden	2023/3	2 - 3
4	Koncessionsupphandling av kommunens renhållningsuppdrag	2023/12	4 - 8
5	Riktlinjer för alkoholförtäring i kommunala lokaler	2023/13	9 - 16
6	Framtagande av vattentjänstplan	2023/16	17 - 19
7	Anmälningsärenden ksau den 1 februari 2023	2023/4	20 - 21

Per-Martin Svensson (M)
Ordförande

Thomas Lindberg
Sekreterare

Meddela förhinder i god tid till Kommunledningskontoret som kallar ersättare.
Telefon 0417-18293 Thomas Lindberg
E-post: kommun@tomelilla.se

Handläggare: Johan Linander
Titel: Kanslichef
E-post: johan.linander@tomelilla.se
Telefon:
Mobil:

Diarienummer: KS 2023/3

Datum 24 januari 2023

Dialoger och informationsärenden ksau 1 februari 2023

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar lägga informationen till handlingarna

Ärendebeskrivning

1. Kommunpolis Per Hansson och säkerhetssamordnare Niklas Månsson kl. 08.30
2. Kommundirektör Britt-Marie Börjesson
3. Byggnadsnämndens presidium och konsult Claes Redberg kl. 9.00
 - Utredning av bygglovsenheten
4. Näringslivschef Henrik Lundblad
5. Verksamhetsutvecklare Madeleine Wahlund
 - Inför dialog med Trafikverket
6. Workshop Ullstorp kl. 13.00

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse kanslichef Johan Linander, 24 januari 2023.

Kommunledningskontoret

Johan Linander
Kanslichef

Handläggare: Johan Linander
Titel: Kanslichef
E-post: johan.linander@tomelilla.se
Telefon:
Mobil:

Diarienummer: KS 2023/

Datum 4 januari 2023

Tjänsteskrivelse angående beslut om koncessionsupphandling av kommunens renhållningsuppdrag

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att tillsammans med Simrishamns kommun genomföra en koncessionsupphandling av kommunens renhållningsuppdrag.

Ärendebeskrivning

Bakgrund

Den av kommunfullmäktige utsedda organisations- och arvodesberedningen beslutade den 17 mars 2021, OAB § 2/2021, att föreslå kommunstyrelsen att i första hand ge förvaltningen i uppdrag att tillsammans med Simrishamns kommun utreda en avveckling av ÖKRAB samt i andra hand att Tomelilla kommun lämnar bolaget.

Kommunstyrelsen ställde sig bakom detta förslag den 2 juni 2021, ks § 64/2021.

Kontakt togs med Simrishamns kommun som också ställde sig bakom att utreda frågan.

En arbetsgrupp bestående av kanslichef Johan Linander, Tomelilla och ekonomichef Lars Johan Rosvall, Simrishamn bildades. Styrgruppen utgjordes av kommundirektör Britt-Marie Börjesson, Tomelilla och Diana Olsson, Simrishamn. Ärendet har också stämts av vid minst tre tillfällen med kommunstyrelsens arbetsutskott i Tomelilla och Simrishamn gemensamt.

Historik

Sedan 1974 sköter Simrishamns och Tomelilla kommun sin insamling av hushållsavfall genom det kommunala bolaget Österlens Kommunala Renhållnings AB (ÖKRAB). Konsortialavtalet mellan kommunerna, som även Kiviks kommun undertecknade eftersom norra delen av kommunen ännu inte ingick i Simrishamns kommun vid undertecknandet 1972, gällde i 25 år.

2004 ingicks ett nytt samarbetsavtal som förlängs med ett år åt gången om det inte sägs upp senast ett år före avtalsperiodens utgång. Avtalet gäller fortfarande. Uppsägning ska vara skriftlig och ställas till samtliga övriga parter och till bolaget.

2003 inträdde de fem sydostskånska kommunerna i SYSAV, men medan Avfall AB Sjöbo, Skurup och Ystad (ASSY) lades ner så fortsatte ÖKRAB som bolag.

Under perioden 2006-2009 diskuterades frågan om ÖKRAB:s framtid flitigt i Simrishamns och Tomelilla kommuner. Båda kommunfullmäktige fattade också beslut om att bilda den gemensamma nämnden Österlens renhållningsnämnd samt att göra ÖKRAB till ett vilande bolag. Ett yrkande om att åter utreda huruvida SYSAV kunde ta över verksamheten från ÖKRAB vann dock gehör i Tomelilla kommunfullmäktige och därefter försvann frågan från dagordningen.

Rättsliga processer

När de sydostskånska kommunerna hade överlåtit omhändertagandet av hushållsavfall till SYSAV utan upphandling påbörjades en rad juridiska processer. Det första var det s.k. SITA-målet 2004-2008, sedan kom Europeiska kommissionens granskning 2010 och från 2014 har Konkurrensverkets genomfört granskningar som fortfarande fortgår, om huruvida kommunerna kunde överlämna uppdraget att ta hand om hushållsavfall till SYSAV utan offentlig upphandling.

Mer om Konkurrensverkets granskning

Under 2014 inledde Konkurrensverket en granskning av ett antal kommuners köp av avfallshanteringstjänster från SYSAV. Kommunerna menade att de hade rätt att köpa sådana tjänster från SYSAV utan föregående upphandlingsförfarande eftersom köpen omfattades av det s.k. in-house-undantaget i 2007 års upphandlingslag. Undantaget innebär att en upphandlande myndighet inte behöver upphandla tjänster från en leverantör som myndigheten utövar en sådan kontroll över som motsvarar den kontroll som myndigheten utövar över sin egen förvaltning (kontrollkriteriet) och leverantören bedriver huvuddelen av sin verksamhet tillsammans med myndigheten (verksamhetskriteriet).

Kommunerna förlorade i förvaltningsrätten och kammarrätten, men Högsta Förvaltningsdomstolen gick på kommunernas linje och upphävde förvaltningsrättens

och kammarrättens avgörande och undanröjde Konkurrensverkets beslut. Tyvärr prövades inte själva frågan i sak, utan HFD:s dom följde av att Konkurrensverket saknar befogenhet att meddela ett sådant förbud som de hade gett. Konkurrensverket hade agerat utanför sin kompetens.

Sedan 2016 finns in-house-undantaget intaget i LOU 3:11-16. Lagstiftningen är nu tydligare, men det finns fortfarande många frågetecken. 2019 satte Konkurrensverket i gång en ny granskning av kommunerna. Kommunerna har fått yttra sig om ett preliminärt beslut, men sedan har Konkurrensverket inte återkommit.

Med andra ord är rättsläget oklart. Men genom att göra en upphandling av tjänstekoncession i stället för att hävda att avtal direkt kan slutas med SYSAV (intern upphandling), så har Konkurrensverkets granskning eller resultatet av den ingen betydelse för våra kommuner. En upphandling av tjänstekoncession för insamling av hushållsavfall gjordes av också av Lomma, Svedala och Kävlinge kommuner 2016 utan problem. SYSAV var den enda anbudsgivaren och vann upphandlingen.

Ärende i flera steg

En avveckling av Österlens Kommunala Renhållnings AB (ÖKRAB) är i sig inget mål, utan det viktiga är att Tomelilla och Simrishamns kommuner kan erbjuda medborgarna en miljömässigt hållbar och ekonomiskt effektiv insamling av hushållsavfall. Organisations- och arvodesberedningen och kommunstyrelsen har kommit fram till att det inte behövs en ”extra överrock” i form av ett bolag mellan kommunerna och SYSAV och detta har förvaltningen utarbetat sitt förslag utifrån. Man måste också veta att redan idag är all personal vid ÖKRAB anställda av SYSAV och SYSAV äger också Måsålycke.

Att avveckla ett bolag är ingen större fråga och ett bolag kan också ligga vilande under en tid, men innan vi vet vad som ska ske med ÖKRAB som bolag, måste vi veta att någon annan tar över själva verksamheten.

Första steget är därför att besluta om att genomföra en upphandling av tjänstekoncession av det renhållningsuppdrag som ÖKRAB har idag.

Utfaller denna upphandling som förväntat så övertar koncessionshavaren all verksamhet som ligger under avfallskollektivet för kommunernas räkning med samtliga de kostnader och intäkter som uppstår inom ramen för uppdraget.

Tidsmässigt beslutas då samtidigt i kommunfullmäktige att ändra i bolagsordning, samverkansavtal med mera för ÖKRAB så att ansvaret för insamling av hushållsavfall går tillbaka till respektive kommun, men i samma ögonblick övergår det till koncessionshavaren som vunnit upphandlingen.

Bolaget ÖKRAB kan därefter läggas ner, läggas vilande eller vid behov användas till annat. Ett tomt bolag kan också säljas.

När upphandlingen är klar och tjänstekoncessionen går över till vinnaren av upphandlingen, så behöver kommunerna ha någon nämnd som är ansvarig för renhållningsfrågorna. På samma sätt som en nämnd är ansvarig för VA-frågorna även om vi har Österlen VA AB. Viss kompetens inom renhållningsfrågorna bör också finnas inom ansvarig förvaltning.

Upphandling av tjänstekoncession

Upphandling av tjänstekoncession regleras i Lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner. I lagstiftningen är begreppet verksamhetsrisk och uttrycket övertagande av verksamhetsrisk centrala för att ett avtal/kontrakt ska kunna karaktäriseras som koncession eller inte. Av 13 § följer att det är en förutsättning för att ett avtal ska utgöra en koncession att verksamhetsrisk övertas av koncessionshavaren.

Det finns ingen anledning att betvivla att tjänstekoncession för insamling av hushållsavfall kan upphandlas av Tomelilla och Simrishamns kommuner på samma sätt som Lomma, Svedala och Kävlinge kommuner gjorde 2016. Det kommer dock att behövas viss konsult hjälp för att genomföra upphandlingen. Ingen inom kommunerna har tillräcklig erfarenhet av upphandling av tjänstekoncession.

Ekonomiska konsekvenser

Själva upphandlingen genomförs av kommunerna gemensamt med stöd av konsult. Detta konsultstöd kommer att kosta uppskattningsvis 100-200 tkr.

Insamlingen av hushållssopor kommer att bli dyrare framöver oavsett upphandling eller inte. Tomelilla och Simrishamns kommuner måste införa flerfackkärl.

Samtliga kostnader för att driva bolaget ÖKRAB inklusive kostnader för bolagsstyrelsen kommer att försvinna. Det är svårt att uppskatta hur mycket detta är, men det bör vara ett par hundra tusen kronor per år.

Barnperspektivet

Ärendet berör inte barn nämnvärt även om insamling av hushållsavfall givetvis är viktigt även för barn.

Miljöperspektivet

Insamling av hushållsavfall och hanteringen av detta är en mycket viktig miljöfråga, men organiseringen av det påverkar i sig inte miljön.

Uppföljning

Koncessionshavaren ska inom ramen för uppdraget överta upphandlat avtal med renhållningsentreprenör avseende insamling av hushållsavfall, överta upphandlat

avtal med renhållningsentreprenör avseende slamtömning, hantera kundtjänst och fakturering till kunderna avseende insamling av hushållsavfall samt slamtömning, upprätta förslag till renhållningstaxa respektive renhållningsordning med avfallsplan och avfallsföreskrifter, utforma informationsunderlag och hantera kommunikation i frågor som rör uppdraget, delta i SYSAV-samarbeten med mera. Allt detta kommer givetvis att följas upp löpande.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse kanslichef Johan Linander, 4 januari 2023.

Kommunledningskontoret

Johan Linander
Kanslichef

Beslutet skickas till:
Simrishamns kommun
Kommundirektör Britt-Marie Börjesson
Tf. ekonomichef Mariana Vikström
Verksamhetsutvecklare Stefan Persson

Handläggare: Johan Linander
Titel: Kanslichef
E-post: johan.linander@tomelilla.se
Telefon:
Mobil: 070-995 82 53

Diarienummer: KS 2023/13

Datum 10 januari 2023

Tjänsteskrivelse riktlinjer för alkoholförtäring i kommunala lokaler

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar anta riktlinjer för alkoholförtäring i kommunala lokaler, handlingsid: Ks 2023.xx.

Ärendebeskrivning

Nuvarande riktlinjer för alkoholförtäring i kommunala lokaler antogs 2017. Det är lämpligt att se över gällande reglementen varje mandatperiod och därutöver har kommunfullmäktige i sitt budgetbeslut, kf § 118/2022, beslutat att kommunens lokala föreskrifter ska ses över och vid behov omarbetas med klarspråk.

Gällande riktlinjer har inte använts vid så många tillfällen, men det är viktigt att de finns vid behov. De ändringsförslag som tagits med är av redaktionell karaktär. Det som är markerat med gult ska tas bort och den text som är rödmarkerad är ny.

Ekonomiska konsekvenser

De föreslagna ändringarna ger inga ekonomiska konsekvenser.

Barnperspektivet

Riktlinjerna riktar sig särskilt mot de lokaler där barn och unga vistas.

Miljöperspektivet

§ 5 innehåller en särskild begränsning som gör att kommunala lokaler inte ska få användas för arrangemang som inkluderar alkoholförtäring om det finns risk för ordningsstörning eller olägenhet för närboende.

Uppföljning

Riktlinjerna följs upp en gång mer mandatperiod eller oftare vid behov.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse kanslichef Johan Linander, 10 januari 2023.

Förslag på uppdaterade riktlinjer för alkoholförtäring i kommunala lokaler.

Kommunledningskontoret

Johan Linander

Kanslichef

Beslutet skickas till:

Teknisk chef Ulrika Olsson

Enhetschef Ros-Marie Stjernfeldt

